

Tisková zpráva

Liberec vyhláší nulovou toleranci šmejdům - organizátorům podvodných předváděcích akcí

Nekalých aktivit sice letos v Liberci o něco ubylo, přesto zůstávají jejich počty relativně vysoké a objevují se i nové druhy praktik. Boj proti nim tak musí být systematický, dlouhodobý a kombinující prevenci, osvětu i represii.

„Absolutním cílem je pro nás nulová tolerance vůči šmejdům. Ten, kdo svůj byznys zakládá na ožebračování jedné z nejbezbrannějších skupin obyvatel, nemá nárok na jakoukoli naši shovívavost. Je pravdou, že šmejdi před námi mají náskok, vymýšlejí stále nové způsoby, jak se seniorům vloučit do přízně, naše síla je ale zase v tom, že postupujeme společně a systematicky,“ uvedl náměstek primátora pro školství, kulturu, sociální věci a cestovní ruch Ivan Langr.

V Liberci se letos v boji proti šmejdům unikátně spojilo město, jeho příspěvkové organizace Kontakt a Centrum zdravotní a sociální péče, Česká obchodní inspekce (ČOI), městská policie i neziskový sektor. A první malé úspěchy se již dostavily. *„České obchodní inspekci (pro oblast Libereckého kraje) nahlásilo v období od 1. 1. do 31. 8. 2015 konání předváděcích akcí 13 subjektů, což je o 7 méně než za stejné období loňského roku. Možná některé problémové subjekty pochopily, že aktivní přístup znamená omezený prostor pro jejich nekalé aktivity,“* řekla Renata Linhartová, ředitelka inspektorátu ČOI pro Ústecký a Liberecký kraj. *„Od ledna do konce srpna letošního roku se inspektoři inspektorátu ČOI v rámci Libereckého kraje přímo zúčastnili 20 předváděcích prodejních akcí, při jejichž průběhu zjistili v 12 případech nedostatky (porušení obecně závazných právních předpisů) a následně zahájili správní řízení. To představuje 60 % poměr zjištění (za stejné období roku 2014 to bylo 64 %),“* dodala ředitelka Linhartová.

Jednu z klíčových rolí začala hrát i městská policie, která se od června do spolupráce zapojila především v dohledové a preventivní činnosti. Strážníci tak třeba fyzicky kontrolují místa konání předváděcích akcí, kde preventivně působí jako odrazující signál pro aktivity nepoctivých prodejců. Dále mohou na požádání ČOI pomáhat v dohledu nad průběhem akcí, ale pomáhají i v šíření osvěty u samotných návštěvníků. *„Za dobu spolupráce zatím nemáme na rozdíl od minulosti v souvislosti s předváděcími akcemi žádné oznámení. Akce buď byly zrušeny, účastnilo se jich málo lidí, nebo tam nedošlo k žádnému protiprávnímu jednání,“* konstatovala vedoucí odboru prevence kriminality a mluvčí Městské policie Liberec Daniela Bušková. Strážníci také realizují dotační projekt prevence kriminality s názvem Dobrovolnický tým seniorů prevence kriminality. Jeho cílem je snížit rizika hrozícím seniorům nejenom při prodejních předváděcích akcích, ale i v dalších oblastech života, to vše za dobrovolné spolupráce tzv. kurýrů prevence kriminality.

Spolupráce všech aktérů je postavena na třech pilířích:

1. **prevence** – a) každotýdenní šíření informací o konání předváděcích akcí mezi klienty devíti organizací, které pracují se seniory, s cílem odradit je od návštěvy ohlášených akcí; b) informování případných návštěvníků akcí o jejich rizicích; c) fyzická přítomnost strážníků v místě konání,
2. **osvěta** – společné přednášky a besedy ČOI a městské policie v klubech seniorů a domech s pečovatelskou službou,
3. **represe** – kontrolní činnost ČOI (za součinnosti městské policie) a postihování dle zákona.

„Z uvedeného je patrné, že chceme mít pod kontrolou všechny ohlášené předváděcí akce a souběžně získávat maximum informací o těch předem neohlášených, tedy konaných protizákonně. To se ale také neobejde bez aktivní spolupráce poslední a největší skupiny aktérů – samotných seniorů. Pokud totiž přestanou předváděcí akce navštěvovat, je velká šance, že tento byznys nakonec vyschne,“ dodal náměstek Langr.

Podklady pro tiskovou zprávu za Českou obchodní inspekci, Inspektorát Ústecký a Liberecký

České obchodní inspekci (pro oblast Libereckého kraje) nahlásilo v období od 1. 1. do 31. 8. 2015 konání předváděcích akcí 13 subjektů, což je o 7 méně než za stejném období loňského roku. Možná některé problémové subjekty pochopily, že aktivní přístup státní správy a samosprávy (statutárního města Liberec, České obchodní inspekce Inspektorát Ústecký a Liberecký, policie), Komunitního střediska KONTAKT Liberec, médií, dalších organizací i samotných občanů znamená omezený prostor pro jejich nekalé aktivity. Je to zdánlivě optimistická bilance, ale předváděcí prodejní akce orientované na rychlý zisk jsou velkým lákadlem pro další firmy, které na tomto trhu začínají působit. Bohužel, na uvolněná místa pronikají nové firmy s obdobnými nekalými obchodními praktikami, takže boj proti nim bude mít trvalý a dlouhodobý charakter.

O dalších aktivitách organizátorů předváděcích akcí, kteří v rozporu se zákonem České obchodní inspekci konání předváděcích akcí neohlásili, se dozvídáme často od jimi oslovených spotřebitelů. A i když se naši pracovníci snaží tuto činnost monitorovat, ne vždy se nám daří získat informace o všech aktivitách. Velký problém představuje přesouvání prodejních aktivit do soukromých obydlí spotřebitelů, kam inspektoři ČOI bez pozvání a bez souhlasu majitele bytu nemohou. Složitější je i zásah v případě osobního či telefonického kontaktu spotřebitele organizátorem akce.

Od ledna do konce srpna letošního roku se inspektoři inspektorátu ČOI v rámci Libereckého kraje přímo zúčastnili 20 předváděcích prodejních akcí, při jejichž průběhu zjistili v 12 případech nedostatky (porušení obecně závazných právních předpisů) a následně zahájili správní řízení. To představuje 60 % poměr zjištění (za stejné období roku 2014 to bylo 64 %). Toto číslo považujeme stále za velmi nepříznivé a důsledky působení těchto společností za vysoce společensky nebezpečné zejména pro spotřebitele v seniorském věku. Proto oblast předváděcích akcí zůstává i v dalším období jednou z priorit dozoru nad trhem. Za nejzávažnější zjištění považujeme zejména používání zakázaných nekalých obchodních praktik, neúplné informace pro spotřebitele v pozvání, porušení informační povinnosti o cenách, chybné

informace o spotřebitelských právech, tj. o možnosti odstoupit od smlouvy, vrátit zboží nebo jeho vady reklamovat.

Řešením tohoto celospolečensky negativního jevu není jen v ukládání pokut, které by měly pořadatele předváděcích akcí přimět k jednání v souladu se zákony, ale především v metodické a osvětové činnosti zaměřené na nejvíce ohrožené skupiny spotřebitelů, tedy na seniory. V rámci dohodnuté spolupráce se statutárním městem Liberec ČOI Inspektorát Ústecký a Liberecký společně s městskou policií zajistil v letošním roce sérii 4 přednášek a besed pro Centrální klub seniorů a domy s pečovatelskou službou s účastí 120 libereckých občanů. Cílem besed bylo seznámení seniorů s riziky předváděcích akcí, způsoby obrany a jejich právy. Trvalé doporučení ČOI, které by účinně pomohlo řešit tento problém, je velmi jednoduché: NA PODEZŘELÉ PŘEDVÁDĚCÍ AKCE NECHODIT!

Pokud se ale spotřebitel stane účastníkem této akce, je třeba, aby znal svá práva. Například právo na úplné a pravdivé informace o pořadateli, výrobku, ceně, odstoupení od smlouvy, možnosti reklamace; právo volby, zda smlouvu uzavře či nikoli; právo na odstoupení od smlouvy uzavřené na předváděcí akci do 14 dnů bez udání důvodu a právo na vrácení peněz.

Odkazy na webové stránky ČOI s problematikou předváděcích akcí:

<http://www.coi.cz/cz/pro-podnikatele/oznamovani-predvadecich-akci/> - informace o povinném oznamování předváděcích akcí

<http://www.coi.cz/predvadeci-akce-pokuty-29-mil.-nc1354/> - tisková informace o předváděcích akcích za rok 2014, včetně seznamu společností, kterým byly uděleny nejvyšší pokuty

<http://www.coi.cz/predvadeci-akce-2.q-2015-nc1566/> - předváděcí akce 2. čtvrtletí 2015

<http://www.coi.cz/userdata/files/dokumenty-ke-stazeni/vyrocní-zprava-2014-strany1-75final.z-3.4..pdf> - výroční zpráva ČOI, kde jsou rovněž informace o předváděcích akcích, včetně tabulek